

Su Piyasası Üst Kurulu ve İktisadi Amaçlı Düzenleme için Etkinlik Ölçümü: Büyükşehir Su İşletmeleri Performansının Karşılaştırılması

Özet

Türkiye’de şebeke suyu temininden belediyeler sorumlu olup maliyetleri düşürmeye yönelik herhangi bir iktisadi düzenlemeye tabi tutulmamaktadırlar. Belediyelerin çoğunda uygulanan artan dilimli tarifelerin ilk dilimine tekabül eden su tüketimleri, belediyelerin cari ve yatırım maliyetlerini büyük ölçüde karşılamaya yetmektedir. Ne var ki, Türkiye’nin şebeke suyu ortalama kayıp/kaçak oranının oldukça yüksek olması (% 55), bu tarifelerin gerçek arz maliyetini yansıttığı hususunda kuşku yaratmaktadır. Bu durum, fiyat belirleme sürecinin araştırılmasını ve hâlihazırda belediyelerin (reform sonrasında özel su işletmelerinin) kaliteden ödün vermeden maliyetleri azaltıcı şekilde davranmasını sağlayacak iktisadi düzenlemeler yapılmasını gerekli kılmaktadır. Çalışmamız, yeni kurulacak bir su piyasası üst kurulu tarafından Veri Zarflama Analizi yardımıyla böyle bir iktisadi düzenlemenin nasıl yapılabileceği ve belediyelerin (özelleştirme sonrasında özel işletmelerin) düşük olan performanslarının nasıl izlenebileceği ve iyileştirilebileceği hakkında önerilerde bulunmaktadır.

Anahtar kelimeler: Veri Zarflama Analizi, Performans Ölçümü, Su Sektörü

Water Market Regulatory Authority and Efficiency Measurement for Economic Regulation: Performance Comparison of Metropolitan Municipalities

Abstract

In Turkey municipalities are responsible for water provision, but their water related activities are not subject to any cost reducing economic regulation. The majority of municipalities apply increasing block tariffs, particularly designed to secure enough revenue to cover running and most of investment expenses generally at the first block of water consumption. However, the very high average network losses (55 %) in the Turkish water sector cast doubts on whether these tariffs reflect the real costs of water supply. This requires critical investigation of water price determination process and consequently introduction of economic regulation of municipalities (after reform private water utilities) with incentives to provide low cost good quality water. This paper demonstrates how a newly established water market regulatory authority in Turkey could use the Data Envelopment Analysis to do such economic regulation and suggests ways in which poor performance of municipalities (after privatisation private utilities) could be monitored and improved.

Keywords: Data Envelopment Analysis, Performance Measurement, Water Sector

Necmiddin BAĞDADIOĞLU¹

¹ Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi
Maliye Bölümü,
necbag@hacettepe.edu.tr